

Frillesås FF – så började det

I februari 1928 flyttade Magnus Hammar från Göteborg och bosatte sig i Frillesås. Magnus tog initiativ till att bilda Frillesås FF, och i maj samma år valdes den första styrelsen. Det skedde i det fria på den s.k. Hellerplanen. Magnus Hammar blev vald till föreningens första ordförande. Styrelsen kom i övrigt att bestå av Gösta Steiner (sekreterare), Robert Johansson (kassör) samt Knut Oskarsson, Elis Karlsson och Julius Karlsson.

Den första tiden innebar mest matchande mot grannlagen, varvid man arrangerade speciella vänskapsserier. Det var hårda och spännande duster som utkämpades, särskilt mot Åsa. Ett lokalderby samlade alltid mycket folk, och publiksiffror på tre-fyra hundra personer var inte ovanliga. Hemmamatcherna spelades alltid på Hellerplanen, som kom att bli föreningens hemmaplan fram till 1939, då Frillesås IP (Trollarevallen) invigdes.

Det var primitiva förhållanden som gällde under FFF:s första år. Det fanns t.ex. inget omklädningsrum, utan man klädde om bakom gårdsgården vid det ena målet. Det fanns heller inga nät i målen. För det mesta så hade man bara tillgång till en boll, och den lappades och lagades så länge som det var möjligt. Det var nämligen dyrt att köpa en ny boll på den tiden. Förutom tröjorna så fick var och en betala sin egen utrustning. Kängorna t.ex. beställdes och förmedlades i speceriaffären vid korsvägen.

Den första tiden använde man sig av de dräkter som fanns kvar sedan Frillesås IF:s tid. Men 1930 lyckades Magnus Hammar komma över en uppsättning nya dräkter i Göteborg. Att det blev grön färg på tröjorna var mest en slump: de inköptes nämligen för det låga prisets skull. Sedan dess har dock grönt och vitt varit de gällande klubbfärgerna i FFF.

År 1930 går till historien som det år då FFF för första gången deltog i organiserat seriespel. Vid ett möte i Åsa med några nordhalländska klubbar beslöt man att bilda en serie som man kallade för Vänskapsserien. Förutom Åsa och Frillesås kom den att bestå av Hanhals IF, Åsklosters IF, Björketorps IF och Tvååkers IF. Det första året slutade emellertid illa för FFF:s del, eftersom laget slutade näst sist i tabellen. Som ett kuriosum kan man notera att vid seriefinalen i 1932-33 års serie mellan Frillesås FF och Tvååkers IF uppgick publiken till inte mindre än 500 personer.

Först på hösten 1932 skedde genombrottet för den halländska seriefotbollen i samband med att Hallands Fotbollsförbund då tog initiativ till serier för hela distriktet. Som en direkt följd av denna seriebildning blev fotbollsintresset snart dominerande i distriktet, och på några år växte seriesystemet ut till sin nuvarande omfattning.

Efter hand fick ”gröntröjorna” från Frillesås god stil på laget, och våren 1935 kunde man för första gången stå som seriesegrare efter att ha vunnit Hallandsseriens div. II, den s.k. Kungsbackaserien. Det blev dock inget avancemang för laget den gången, då IFK Varberg blev för svåra i det efterföljande kvalet.

Som under tidigare år cyklade man ofta till bortamatcherna. Men ibland kunde det också bära iväg på öppen lastbil med lösa träbänkar på flaket. Det var Enar och Hjalmar Johansson som ställde upp med sin lastbil för en ringa betalning. Lycka var att få plats på flaket innan det var fullsatt.

För att bättra på ekonomin anordnades det emellanåt dans och idrottsfester. En dansbana byggdes exempelvis vid Lurendal, med invigning på pingstafton 1936. Den kom att döpas till ”Löftahäll”, och fick en åttakantig form. Men det uppstod problem när grunden var klar: man hade mätt fel och tvingades därför bygga banan en meter utanför grunden! De stora entusiasterna vid dansbanebyggandet var Evert Björnehag och Hjalmar Johansson.

Frillesås FF vann Åsaserien 1938, och gick efter omläggning av seriesystemet upp i Hallandsserien div.I.

Det var speciellt två spelare som dominerade i FFF under trettioalet, nämligen Enar Johansson och Knut Oscarsson. Enar var en gudabenådad tekniker, snabb och lika bra med båda fötterna. Han var lagets specielle målpottare, och räknades som en av den halländska landsbygdens bästa centrar vid mitten av decenniet. Knut, å andra sidan, var en mycket svårpasserad centerhalv, och var dessutom fruktad för sina knallhårda straffsparkar.

Med tiden blev Hellerplanen alltför nersliten och svårspelad. Underlaget bestod mestadels av sand, och efter hand så bildades det stora hål i planen. Till slut blev den så dålig att det stod klart att man måste ordna med en ny matcharena. FFF fick då erbjudande av en viss Baste-Gustav att köpa hans ”lucka” vid gamla sågen för 50 öre kvadratmetern, sammanlagt 12 000 kronor. Ledamöterna i styrelsen blev dock oeniga om köpet, och i stället blev det så att man kom att arrendera mark av Andreas Börjesson i Rågelund, där man sedermera också anlade planen.

Krigsåren kom att innebära svåra problem för fotbollsklubbarna. Så blev fallet även för FFF. Genom att de flesta vapenföra männen låg inkallade var det svårt att överhuvudtaget få ihop ett fullt lag. Många gånger tvingades man att ställa upp med frikallade och småpojkar. Exempelvis kom Uno Björnerhag, en av FFF:s legendariska spelare, att debutera i A-laget redan vid 12 års ålder.

Den senare delen av fyrtioalet innebar upptakten till en blomstrande tid för FFF. Dansbanan Löftahäll var en fin inkomstkälla, och bidrog med många sköna slantar till föreningskassan. En herre som kom att betyda mycket för dansbanans drift var Erik Johansson, vilken offrade mycket av sin fritid för att allt skulle klaffa. En annan eldsjäl var Gunnar Nilsson. Även sportsligt sett blåste det medvind för FFF. Tage Dahlqvist, tidigare ÖIS och Halmia, blev 1949 föreningens spelande tränare, för övrigt den förste i sitt slag i norra Halland. Genom hans ankomst fick FFF:s ungdomliga och redan duktiga lag en god förstärkning. Laget från åren 1949-1951 anses av många som föreningens bästa någonsin, vilket gjorde att stora skaror åskådare drogs till Trollarevallen när det var dags för match. Aldrig tidigare hade fotbollsintresset varit så livligt i Frillesås, och hela samhället följde med spänning FFF:s framfart i seriesystemet. En av entusiasterna var Hugo Cederlund, som troget körde sin buss till bortamatcherna.

Åsaserien vanns 1949 utan förlust och med den förkrossande målskillnaden 92-16. FFF var därmed åter i högsta hallandsserien. Som bäst nådde man en tredjeplats 1951, bl.a. efter att ha varit snubblande nära att avancera till den hägrande sydsvenskan. Bland de

nordhalländska landsbygdsklubbarna fanns det då ingen som kunde göra FFF äran stridig. Speciellt var det innertrion som var FFF:s segervapen: Tage Dahlqvist var den stora taktikern i laget, och kompletterades av kanonskytten Berndt Antonsson och dribblern Eskil Samuelsson. Tillsammans utgjorde de ofta en "mardröm" för motståndarförsvaren.

Tyvärr tog "storhetstiden" slut snart därefter, och 1953 föll FFF åter ner ett steg i seriesystemet. I början av femtiotalet började även dansbanan gå mot sämre tider. Konkurrenten av närliggande banor blev för svår, och även lönsamheten försämrades. Dessutom låg dansbanan illa till med hänsyn till trafiksäkerheten. Ett av de sista åren Löftahäll fanns krävde landsfiskalen bl.a. att entrén skulle flyttas från den närliggande E6:an. Av detta skäl fick FFF:s kassör och dansbane-allt-i-allo, Rolf Bengtsson, offra hela sin sommarsemester det året för att bygga en ny entré. Jubileumsfesten i juli 1954 blev avskedsföreställningen för Löftahäll, och banan revs senare under året.

Derbymatcherna mot Åsa har alltid setts med stort intresse. I serieepilogen på våren 1956 möttes Frillesås FF och Åsa IF i en helt avgörande finalmatch på Trollarevallen. Inte mindre än 700 personer hade då sökt sig till idrottsplatsen för att se den spännande avslutningsmatchen. Efter en "sluggerfinal" utan dess like stod FFF till slut som segrare med 3-1, vilket alltså betydde serieseger.

Vid serieomläggningen och införandet av den s.k. maratontabellen 1957-1958 var FFF inne i en kraftig generationsväxling. De flesta A-lagsspelarna valde att avsluta sin karriär, och situationen såg på det hela taget ganska dystert ut när FFF återigen degraderades i seriesystemet

Det skulle gå hela tio år innan det åter blev avancemang till en högre serie.